براڤ 28

کەریم دەشتی

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

شیعر

2004

براڤ 28
کەریم دەشتی
دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە
شیعر
2004

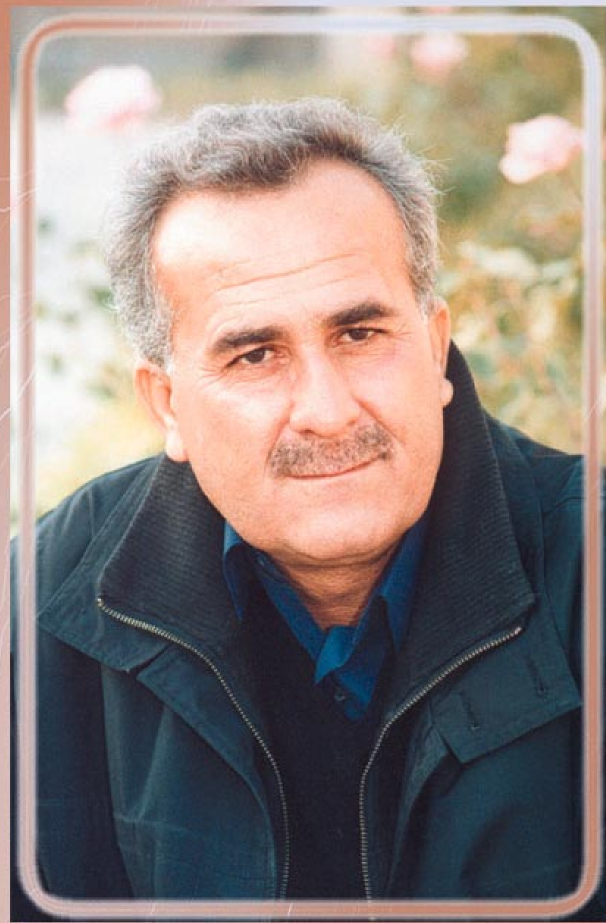

Dosti hamesha Chawarwanmana

2004

هونەرکاری بەرگ: کاوە فاروق

کەریم دەشتی

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

شیعر

2003

ناوی کتێب: دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە
شیعر: کەریم دەشتی
نەخشەساز: سەرکەوت وەلی
وێنەی بەرگی یەکەم: هونەرمەندی ئەڵمانی (لیندا بۆوج)
هێڵکاری ناوەوە: هونەرمەند قەرەنی جەمیل
تیراژ: (٥٠٠) دانە
نرخ: (١٥٠٠) دینار
ژمارەی سپاردن: (٣٧٨) لە کتێبخانەی نیشتمانیی کوردستان
بڵاوکردنەوەی: بزاڤی رۆشنبیرانی نوێخواز/ هەولێر
مێژووی چاپ: ٢٠٠٤/٢/١٠
چاپ: چاپخانەی وەزارەتی رۆشنبیری/ هەولێر
بە هاریکاری وەزارەتی رۆشنبیری چاپکراوە.

کوردستان نێت
KURDISTAN NET
www.kurdistannet.org

سرووتەکانی نووسین

نووسین بۆ من رەزمی مانەوەیە، رەزمی ناوەوەی ژیانە، بۆیەش هەمیشە لە هەر شوێنێک بم بیر لە نووسین دەکەمەوە، چونکە دەزانم بێ نووسین رۆدەچم و دەتوێمەوە، بێ نووسین هەست بە هیچ ئاسەوارێکی خۆم ناکەم، تەنانەت ئەو کاتانەی کە نانووسم خۆم هەست بە بوونی تەواوی خۆم ناکەم. رەنگە هەبن ئەوە بە حەقیقەتێک نەزانن، بەڵام ئەوان خۆیان وان و هێشتاکە شارەزای ئەم لۆگۆسە نەبووینە.. کاری نووسین پەڕینەوەیە بۆ جیهانێک جگە لە خودی نووسەری راستەقینە کەسی دیکەی تێدا نییە. جیهانێک زێتر لە شەوق و سیحر دەچێ، لە فەریکی ئەو گوڵە گەنمە دەچێ کە شیری ژیانی تێدا دەجمێ و دەکەوێتە سەماوە، بۆیە نووسین لە دیدو بۆچوونی من ئەنجامدانی فەرزەکانی ئاییینێکە لە هی ئاییینێکی دیکە ناچێ، موریدەکانیشی لە موریدەکانیان ناچێ، کە ئەمە درامای نووسین بێ، دەبێ نووسەر بە چ دەستنوێژێکەوە بچێتە نێو ئەو پەرستگە پیرۆزەوە، چۆن لەبەردەم ئاگری نێویەوە بنووشتێتەوە، ئەمەیان نهێنییەکە و تەنیا ئەو کەسانە پەی پێ دەبەن کە لەناوەوەی پەرستگەکانی خۆیان سرووتی داهێنان بەڕێوەدەبەن.

کاتێک قەڵەم دەگرمە دەست و دەچمەوە ئاوایی شیعر، تەکانێکی بەهێز دەدەمە خۆم و خوێنێکی هێجگار زۆری جەستەم دەخەمە خرۆش بۆ ئەوەی بتوانم بەرگەی ئەو هەموو پۆلیە ئاگرانە بگرم کە لە نادیارەوە دەبارێتە سەر رۆحم، زۆر جار لە خۆم دەپرسم، بە نێو پەراوێزی کتێبەکانەوە دەگەڕێم، دەچمە قووڵایی هەموو کێشەکان، هەر بۆ ئەوەی بزانم ئاخۆ ئەم هەموو ئاگرە لە کوێوە دێ و هێندە بە لەززەت هەڵدەپڕژێنە سەر ئەتڵەسی نووسەرەوە، بەڵام هەموو

هەوڵەکان بێهودەن، مەحاڵە دەرک بەو سەرچاوانە بکەین کە ئاگری نووسین بەرپادەکەن، چونکە دڵنیام بە دۆزینەوەی ئەو سەرچاوانە هەرچی بەهاو ئیستاتیکای نووسین هەن وردوخاش دەبن و هیچ سوودێک بۆ نووسین نامێنێتەوە، ئەلێرەوە پرۆسێسی نووسین بۆ من چۆنیەتی پێشوازی کردنە لەو ئاگرانە، یاخود پرۆسێسی دووبارە خەڵق کردنەوەی پرومیتۆس و کاری ئاگر دزینە لە خواوەندەکان، کە ئەمەشیان قوربانیدان و چوونە ژێر باری قەدەرە.

ئەو کاتەی قەڵەمم گرتە دەست و خۆم ئامادەکرد، ئەوا هێشتا نەچوومەتە نێو ئەو میحرابە موقەددەسەی کە نووسەر تێیدا هەموو جوانییەکانی خۆی لەدەست دەدا لە پێناوی ئەو جوانییانەی کە لەنێو دەرگاو پەنجەرەو کەوانەی ئەو میحرابەدا خۆیان حەشارداوەو هاواری قەڵەمی نووسەر دەکەن کە رزگاریان کەن لەو نادیاری و نهێنیانەوە، هەربۆیەش لەگەڵ یەکەم ساتی تێکەڵ بوونم بەو زەمەنە نادیارو ئەو جوانییە نادیارانەو ئەو فەزایە بخورییە، هەموو وجودی خۆم ون دەکەم و بەناچاری دەبێ خۆم لە نووسینی شیعر خەڵق کەمەوە، کەواتە نووسین هەمدیس بۆ من ئەنجامدانی سرووتەکانی قەقنەسە لە سووتان و دووبارە زیندوبوونەوەی لە خۆڵەمێشەکەی خۆیدا، کتومت نووسینی شیعر سرووتێکی ئەفسانەیی سیحرئامێزە، ئەلێرە کێشە سەختەکەی شیعر دێتە ئاراوە، ئیدی ئەو لافاوە دەست پێ دەکاو هەڵدەچێ کە ئامان و بوار بە هەموو نووسەرێ نادات، نووسەر دەکەوێتە ژێر سرووتی شمشێرەکەی دیموکلیس هاکا بە جوانییەکان کۆتایی پێ دێت.

ئەلێرەوەو لە هەمان ئەو فەزایە تراژیدی و لەززەتبارەوە من قەڵەم بە کاغەزدا دەهێنم و بێ باکانە، یەکە یەکەی دەمارەکان و تەڵە تەڵە ئیحساساتەکانی خۆم پێشکەش بە جەللادەکانی جوانی دەکەم، ئەو جەللادە شەرمنانەی کە بە ئاستەم دیارن و دیار نین، بەمجۆرە شیعر نووسین لەلای من

www.kurdistannet.org

لەدەستدانی بە ئەنقەستی هەموو رۆح و بۆن و بەرامەی خودە، ئەو خودەی کە بەم کارەوە خاڵی دەبێت لە هەموو ئەو شتانەی کە بەر لە هاتنە نێو ئەو مەعبەدە پڕی بوو لە جووڵەو خرۆش، پڕی بوو لەو هۆکارانەی ژیانیان بەهیواوە لە ئامێز گرتبوو، ئەو مەعبەدەی لە دوورەوە فیردەوسێکی هێجگار غەریب و جێ مەبەست بوو، یاخود یۆتۆپیایەک بوو بۆ «من»ی شیعر، بەڵام کە دەچیتە ناویەوە بە راستی گۆڕستانێکی گەورەی جەستەی «من»ی شاعیرە، بەمجۆرە بە درێژایی ساڵانی نووسینی شیعر هەمیشە چوونم بۆ نووسین، چوون بووە بۆ نێو ئەو یۆتۆپیایەو هاتنەوەشم هەمیشە گەڕانەوە بووە لەو گۆڕستانە، لە میانی یۆتۆپیاو گۆڕستاندا من ئەزموونی نووسینی شیعری خۆم پەرەپێداوەو هەمیشە سیزیف لە ناخمدا دەستی بە رەگی بەردەوامیم گرتووە.

ستوونەکانی ئەو مەعبەدەو هەڵوەرین بەنێو هەیوانەکانی؟

مەعبەدی شیعر نووسینی من، لە هی هیچ کەسێ ناچێ، تەنانەت دەتوانم ئەوە بڵێم و دەشتوانن لە شیعرەکانمدا ئەوە بدۆزنەوە کە من شاعیرێکم خودانی مەعبەدێکی وام نموونەی قبوڵ نییە، نە لەدەرو دیوارەکانی دەرەوەی، نە لە شێوەو سیمای کۆشک و تەلاری، نە لە تاق و پەنجەرەکانییەوە، مەعبەدی شیعر نووسینی من نەکەس دیویەتی و نەکەسیش دەیبینێ، پێتان سەیر نەبێ کە من بۆ خۆم مەعبەدی وام هەڵبژاردووە، لە شووشەی شکاوی مرۆڤایەتی درووستم کردووەو بە کریستاڵی داڕژاوی فرمێکسی مرۆڤایەتی ئاوم داوەو بە پارچە پارچەبوونی جەستەی خۆم ئاڵ و واڵام کردووە، بۆیە ئەوەی قبوڵیەتی خودی خۆی یا خودی شاعیر خۆی بکاتە قوربانی، دەتوانێ مەعبەدێک ئاوەها بۆ خۆی بونیات بنێ و لە نووسینی شیعردا تێیدا فەنابێت و حەللاج ئاسا لە کاتی رشتنی خوێنیدا بۆ ئەوەی خەڵک پێی نەڵێن ترساوەو رەنگی زەرد

بووە، بەدەستەکانی خۆی خوێنی جەستەی خۆی لە روخساری هەڵسویوە... ئاوەها دەبێ بەخوێنی خۆی روخساری خۆی سوور بکات.. ئەمە مەعبەدی نووسینی منە.

کاتێک لە پرۆسەی نووسینی شیعردا لەژێر ستوونەکانی ئەو مەعبەدە دەوەستم خۆم تاقە کەسێکم سەلیبی خۆم لەدەستەو بیر لە پاڵەوانەکانی مێژوو دەکەمەوە. «نیتشە» کە بە کوشتنی خواکان کۆتایی مێژووی راگەیاند، مەسیح کە بە چوونە ژێرباری سەلیبەوە ترۆپکی هەموو قوربانییەکانی داڕشت، کەواتە داهێنانیش بوارێکی دیکەیە بۆ دروست بوونی پاڵەوان، دەبێ ئەوەی شیعریش دەنووسێ سڵ لە چارەنووسێکی ئاوا نەکاتەوە، هەربۆیەش جاروبار سەر بەرز دەکەمەوەو لە بەرزی ئەو ستوونانە دەگەڕێم کە نایانبینم... رەنگە سەریان لە حەوت تەبەقەی ئاسماندا بێ، رەنگیشە سەریان هەر لەلای خودا بێ، کەواتە من لەژێر سێبەرێکا مەعبەدم تەی کردووە کە لە هێزو قودرەتی مرۆڤ نەبێ بەباڵایدا هەڵگەڕێ... بەڵام دەبێ پێیدا هەڵگەڕێ... جا یا سەردەکەوی یاخود دەبێ بکەویتە بنیەوە، من لەژێر ئەو ستوونانەوە بەدوای رۆحی بەردەوام بوونی شیعرێک دەگەڕێم جاویدان بێت.

کاتێکیش دەچمە بەر ئەو پەنجەرانەی کە لەنێو ئەو مەعبەدەدایە، هەموو رووداوەکان دەبینم، تراژیدیاکانی ئەم سەرزەمینە، ئاگری سووتانی رۆماو پروشکی فڕنەکانی هیتلەرو کارەساتەکانی تزارو تەقینەوەی بۆمبی ئەتۆمی... گەلێ.. گەلێ لەو تراژیدیایانە دەبینم کە هەرگیز کۆتاییان نایەت، بۆیە هەندێ جار لەبەرابەر ئەوانەوە هەر لەبەر ئەم پەنجەرانەوە قەڵەمم وشک دەکات و ناتوانێ بگاتە ئاستێک لە داهێنان، باسکردن تێیدا گەورەتربێ لە حەقیقەتی ئەو رووداوانە... هەندێ جاریش هەر لەبەر ئەو پەنجەرانەوە، فریشتەکانی جوانی و ئۆپێرا و سەماکان،

www.kurdistannet.org

فڕینی مەلە جوانەکان و مەلەی کچانی بەهەشت، دیالۆژی عاشقەکان دەبینم و ئیدی قەڵەم دەبێتە ئەو ئاسمانەی کە لە باراندا ناکەوێ لەبەر ئەو پەنجەرانەوە هەندێ جار شیعرەکانم ئاوی جاویدانی مەلحەمیەت دەخۆنەوەو هەندێ جاریش زەربەی تۆماری خێرا لێدەدەن، ژیانی نووسین لە بەرابەر ئەو پەنجەرانەوە بە راستی سەخت و نهێنی ئامێزە بۆ شاعیر.

لەنێو ئەو مەعبەدە پیرۆزەی مندا ژیانی نووسین بریتییە لە هەڵگرتنەوەی ئەو رۆحەی کە بەدوای وەدەست هێنانی جوانیدا وەک گەوهەری عومر، عومری هەڵڕژاوت، ژیانی نووسین بریتییە لە گەڕان بەدوای ئەو پارچە شکاوانەی لە جەستەی نووسەردا دەبێتەوە لەو کاتانەی لەژێر ستوون و پەنجەرەکانیدا سەیری ئاوابوونی خۆرو هەڵوەرینی گەڵاو دروستکردنی هێلانە دەکات، بەمجۆرە هەموو شتێ لەو مەعبەدەدا قوربانی دەوێ، هەموو جوانییەک بەشێک لە دارمانی جەستەی دەوێ و هەموو داهێنانێک هۆیەکە بۆ خاڵی بوون لەو ئەزموونانەی کە بۆ ساتێکی نووسین کۆیان دەکەیتەوە. ئەم مەعبەدەی من رێگە بە هەموو کەسێکی داهێنەر دەدات، بەڵام هەرگیز زامنی داهێنانیان بۆ ناکات.

من هەر لە هەوەڵەوە تەک تەک خشتم لە مەزارە دوورەکانی رۆحەوە بۆ ئەو مەعبەدە هێناوە، ئاوی جاویدانیم بۆ لە جۆگەلە نادیارەکانی بەهەشتەوە راکێشاوەو قورقوشمی جوانیشم لە سەرچاوەکانی ئاگری دۆزەخەوە بۆ هێناوە، تەنانەت بە نووسینی چەندین و چەندین شیعر نەمتوانی سیمای دەرگایەکی بچووک بۆ ئەو مەعبەدە لەبەر چاوم بەرجەستە بکەم، بەڵکو عومرێکی درێژم بردەسەر تا لە چەند قەسیدەیەکا تروسکەی ئەو مەعبەدەم بۆ وەک نوورێکی خودایی بەدیارکەوت، شەوانە لەبەر رۆناهی ئەو تروسکانەوە دەچوومەوە ئاگردانەکەی زەردەشت وردە وردە ئەو مەعبەدەم بۆ مشتومال دەبوو... گەلێ سات و وەختان مەستانە دەچوومە بەر ئەو قاپییەی لەژێر تروسکایی ئەو

مەعبەدەدا بەدیار دەکەوت، سەیری ناوەوەی ئەو دنیایەم دەکرد، هەر هەمووی سیحرو خورافات بوو، ئەفسانە بوو، گێرمەو کێشەی خواکان بوو، ون بوونی ئۆلیس و گومانی هاملێت بوو، دنیایەک بوو تا ئەو ساتەشی لەگەڵدابێ، من لە سیحری ئەو مەعبەدە نەگەیشتووم، هەر رۆژەو نهێنییەکم بۆ ئاشکرا دەبێ و هەر ساتە لەبەرابەر چڵە نەرگزێکی شیعرەکانم ئاوی ژیان دەخۆنەوە.

رۆژە باراناوییەکانی نێو مەعبەد ئەو ساتانەن لە نووسینی شیعردا لەژێر کڵاورۆژنەی گومەزی ئەو مەعبەدە سەیری دەرەوەی ئەو مەعبەدە دەکەم، چونکە مەعبەدەکەی من کاستالیای هێرمان هیسەو ژووره گۆشەگیرکراوەکەی پرۆستە، تەنانەت هەندێ جار گوێم لە قوتابییەکانی مەعبەد دەبێ کە چۆن چۆنی دوعا بۆ ئەو سەفەرەم دەکەن، سەفەرێک کە لە میعراجی دانتی دەچێ، دەرەوەی ئەو مەعبەدە بۆ من جەنجاڵێکە لە شیعر، هەن دەنگیان زۆر بەرزەو بە قایم قسە دەکەن، بەڵام هەرگیز لێیان حاڵی نابن، لێرە بۆنی ئەو شیعرانەی دەرەوە لە ویزەی کۆمەڵە هەنگێک دەچێ بەناو یەکا دەسووڕێنەوە، هەندێکی دیکە دەبیستم کە نایانەوێ بچنە نێو ئەو گەرەلاوژەیەو نەرم نەرم کەوتوونەتە سەر جەستەی شیعرەکانی خۆیان و بە هێمنی گەوهەرەکانی شیعر بەسەریەکەوە دادەرێژن، ئەوانە بانگ دەکەمە مەعبەدەکەی خۆم و زۆران جار بەیەکەوە لە نووسینی شیعرو وەدەست هێنانی داهێنان سەفەر دەکەین.

«نالی و مەحوی» فەرجیلی (دانتی)ین بۆ من هەمیشەو بێ وچان رابەرایەتیم دەکەن لەو میعراجە سەختەی نێو مەعبەدەکەی خۆم وەک دوو ئیمامی گەورەو نوورانی نهێنییەکانی نێو مەعبەدم بۆ بەرمەلا دەکەن، ئەمە چەند نهێنییەکی زۆر بچووکی چۆنیەتی نووسینی منە لە شیعرو تەنیا چەند ساتێکی ئاشکرای نێو ئەو مەعبەدە پیرۆزەیە.

www.kurdistannet.org

گەمەی دڕەکان

بەسەر تەختە شەترەنجەکەی لاتین دا
شێتانە گۆرانی دەچڕی
بێهودە گەمەکانی خۆی دەکرد
گەمەیێک بۆ مەرجانەکانی خاک
یەکێک بۆ سەما
گەمەیێک بۆ درەخت و جوانی
یەکێک بۆ دەقێکی جاویدانی
هەموو سەربازەکانی تەیار کرد
سەربازێ بۆ دەرگای قەڵا
سەربازێ بۆ هێنانی ئاو
سەربازێ بۆ پەڕینەوە بەناو تێل دڕ

www.kurdistannet.org

سەربازێ
سەربا
سەر
..
هەموو فیلەکانی خستە سەریەک
فیلێ بۆ تفاق و تۆفان
فیلێ بۆ گواستنەوەی شازادە
هەموو ئەسپەکانیشی زیندا
ئەسپێ بۆ حیلە و خرۆش
یەکێ بۆ تاودان
خۆشی بەسەر بیرە ئاوەکانی قەڵاوە
هاواری کرد
بەرەو مەیدان
بەڵام ئەژدیها هەر مایەوە
ئێستاش پێکەکانی خۆی هەڵدەدا
کشێ نەیتوانی تەخت و تاراجی وێران کات
ئەسپێ نەبوو بە کورژنێ پەلبەستی کات

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

فیلێ نەبوو بە کەڵبەی عاجی لوولی دات
بە تەنها سەربازەکان بەسەر خانە سپی و رەشەکانەوە
لە خوێنی خۆیان دەگلان
رۆخانە دوورەکان سوور دەبوون لە گەوهەری خوێن
یەکە یەکە
دوا ئاوڕیان لە قەڵا دەدایەوە
ئاوڕێ بۆ گوڵە جوانەکانی سەربانی قەڵا
ئاوڕێ بۆ دەروازەی رماوی قەڵا
ئاوڕێ بۆ کچە جوانەکانی بەر پەنجەرەی قەڵا
قەڵاش دوای رمانی وەزیرە جوانەکەی
دوای سینەی کون کون بووی مەلیک
تەنها.. تەنها هەر بە تەنهایی مایەوە

www.kurdistannet.org

ئای دڵەکەم چەند خەمبارەی

(بۆ سمایل بەرزنجی هەمیشە خەیاڵ)

ئەگەر ساتێ لەناو لەپی دەستم دەبووی
هەتا دەمتوانی دەمکوشیت
تاکو دەبووی بە دڵەکەی منالێیم و
ئازادم دەکردی لە خۆم
ئای کە ڕقم چەند لە خۆمە
کە زیندانی ئەبەدی تۆم
کاتێ دەهات وامدەزانی
جەستەی خەونێکی شکاوە
ئاوێنەم پڕ لە شەوق دەکا

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

مەل بوون پڕاوپڕی باڵەکانیان
نەوای (نەی)یان بۆ دەهێنام
کۆمەڵێ سەوسەنی رۆح بوون
بۆنی چیاو کێوی دووریان بۆ دەهێنام
رەفێ کتێبی خەمگین بوون
کرێشمەیان پێدەبەخشیم
دوور دوور دوور دوور
دەنگی دەف و دەفژەنی وان
هەڵدەڕژایە ناو ناخی من
رەنگی ئێوارە ئاسایان
تێکەڵ بە رەنگی من دەبوو
رەوێ نەیژەن دەتگوت پەرین
لە ئاسمانەوە هاتوونە
سەدایان کەونی دەگۆڕی
مەستیی حوکمی دونیای دەکرد
کەنیزە جوانەکانی ناو باخچەی سەما
گوڵجارێ بوون

www.kurdistannet.org

وامدەزانی پارچەی مەرجانی شکاون
یا گەڵای زیوینی پاییز
بەسەر ئەرشی خوا رماون
تا دەهات تەم خەستر دەبوو
بەفر لەناو شوشەی کەون
چاوی ئەسپیشی کول دەکرد
کۆمەڵێ تاووسی رێ بوون
باری ئەشق و نازوفیزیان
لە سیروانەوە هێنابوو
هۆرەی گەرمی فریشتەیان
لە هەورەماندا کڕیبوو
تەخت و تاراجی بابانیان
لەسەر سینەی پڕ لە شیری خۆ دانابوو
وەک ئاگر
نەء وەک شمشێری ئەردەڵان
لەناو لەعلی ئەنگوستیلەکەی میدیاخان
وەک نالی دەبریسکایەوە

بە پەلە
وەک تاوێ بارانی ناکاو
چومەوە ناو خەڵوەتی کتێب
لاپەڕەی ئیشقم کردەوە
رستەکان هەڵسابوونە سەر پێ
یەکەم ئاگردانی من بوو
دوا چڕە دوکەڵیان لێ هەڵدەسا
دوا رەوە مەلی ئاسمانی مێژوی من بوون
تازە زمانی گریانیان
لە گومانی هاملێت دەپژا
دڵشکاو وەک گۆزەی شکاوی خەیام
چوومەوە بەر ئاوێنە
بە هەناسەی سارد
بە دەنگێکی کزو ماتەم
گوتم خەمبار مەبە دڵەکەم
تیشکێ لە ئاوێنەی کتێب هەڵسا
کەون یەکپارچە بوو بە زیو

www.kurdistannet.org

زیو هەمووی ئاگری گرت
وەکو رۆحی من تاواوە
بوو بە شمشێر
بوو بە ئاگر
زەردەشت لە دەخمە هەڵساوە
ئاگردانی گەشکردەوە
یەکەم پێکی خۆی هەڵقوڕاند
مەلەکان هەمووی بوونەوە
دەفڕەن دەتگوت ئاڵەکۆکن
لەژێر بەفر هەڵدەسنەوە
کەنیزە جوانەکانی رۆخ کەوتنە سەما
نەیژەن لە فیراق هاتنەوە
هاوارم کرد هێی دڵەکەم
دەرگای زیندانم واڵایە
دڵ لە شەققەی باڵیدا فڕی
ئێستا تەنهاترین کەسم لەم زیندانە
دوا پێکی خۆم دەخۆمەوە
هاکا بەرەو دوا نیشتمان شۆڕ بوومەوە

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

کوردستان نێت
www.kurdistannet.org
KURDISTAN NET

ئەو ئاگرە داگیرسێنەوە مێرێ

هەمیشە لە باخە دوورەکانی دڵ ئاگرێ هەیە
ناهێڵێ جوانی بمانکوژێ
هەمیشە لە نێو خەرمانە شینەکانی دەنگ گڕێ هەیە
ناهێڵێ کپیی وەک مەرگ هەڵمانمژێ
کە ئاگرەکانمان کز دەبێ ئەوە خوێنمانە وشکەبێ
کە ئاگرەکانمان گەش دەبێ
ئەوە دڵمانە لەناو ئەویندا دەپشکوێ
ئاگرەکە مەکوژێنەوە مێرێ
با هەر لە داگیرسانا بێ
کێ ئەوەندەی ئێمە لە کڵپەی ئاگر دەگا
ئێمە بەو کڵپەوە ماوین
یەکەمجار باپیرە دوورەکانمان خۆیان پێداڕشت

کە بە ئێمە گەیشت نەوەیێکی پەرتەوازە بووین
یەکتریمان نەدەناسییەوە
ئاگربوو هەندێکی وەک پەمۆ لە باکوورەوە هێناوە
هەندێکیشی لە باشوور
باڵێکی لە خۆرهەڵاتەوە هێنا
باڵێکیشی لە خۆرئاوا
ئێستا هەموو جەستەمان ئاگرە ئاگر
کە دەست بەرز دەکەینەوە
هەموو کوورە ئاگرەکانی زەردەشت دەبینین
کە گۆرانی دەڵێین
هەموو پەرییەکانی میدیا سەما دەکەن
کە شین دەگێڕین
هەموو مردووەکانمان زیندوو دەبنەوە
هیچ ئاگردانێ ئەوەندەی ئاتەشگەدەی ئێمە
ئاگری جوان نییە
لەناو هەزاران ئاگردا ئاگری خۆمان دەناسینەوە
ئەو ئاگرە داگیرسێنەوە مێرێ

*   *   *

دواجار بوو ئەوم لەناو ئاگرا دیت
وەک بووکێکی راکشاو لەناو پەڕی نەرگز
وەک نەرگزێ لە بنی دەریا
وەک دەریایێ لە قووڵایی کریستاڵ
وەک کریستاڵێ لە هەڵم
وەک هەڵمێ لە ئاقیق و شەوبۆ
وەک شەوبۆیێ لە خەمێکی قووڵ
وەک خەمێکی قووڵ لەناو دڵم
دڵیشم وەک گۆزەیێ شکاو
وەک کوورەیێ لە ئاگر
لەناو بایێکی سەخت ئاسێ بووبوو
هاوارم دەکرد ئەی با تاوێ رەهامکەو لێمگەڕێ
با سەیری ئەفسانەی جوانی بکەم
خەریکە باڵم خاش دەکا و جوانییەکانم لێدەفڕێنێ
ئەویش هێشتا لە ناو تابووتی بێدەنگی
وەک هێشووێ ترێی رەشی ناو کافوور
وەک باوەشێ گیا
گیایێ لە بخووری سەمەرقەند

www.kurdistannet.org

سەمەرقەندێ لە پەڕە جوانەکانی تاووس
وەک قومرێ تاڵتاڵ باڵەکانی هەڵوەرێ
وەک چەمە ئاوێ دڵۆپ دڵۆپی وشک کات
وەک رەوەزە تەمێ جێ جێ بڕەوێتەوە
وەک شووشە عەترێ رێ رێ بۆن و بەرامەی داکەوێ
بە چاوە خەمبارەکانی بانگی دەکردم
هەتا زووە بە مەلەکان بڵێ بچنەوە ناو ئاگری ئەوین
با جوانییەکانم ببەشنەوە نەوەکا تۆوی جوانی ببڕێتەوە
هەتا زووە بە سروەی دارستانەکان بڵێ
با خەونەکانم بگێڕنەوە نەوەکا ئەفسانەکان کۆتاییان بێ
هەتا زووە بە هاژەی رووبارەکان بڵێ
با قردێلەکانی ئەوینم بە گەردنەکان هەڵواسن
نەوەکا ئاوێنەکان وردوخاش بن و
ئاگرەکان دامرکێنەوە
ئای کە منیش لە بای ئەزەل ئاسێ بووبووم
بانگی مەلەکانم دەکرد
وەرنەوە مەرجانە جوانەکانی گریان ببەشنەوە
بانگی رووبارەکانم دەکرد

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

وەرنەوە شەوقە جوانەکانی نەرگز
بۆ دەم کەنارەکانی خودا بەرنەوە
وەلێ هاوارەکانم لە زمانم رەت نەدەبوون
وردە وردە جوانییەکان هەڵدەپرووکان
کەون رەش هەڵدەگەڕا
ئاگرەکان دەکوژانەوە
بوون دەتوایەوە
دڵۆپ
دڵۆ
دڵ
د
وردو خاش دەبوو
ئەمە ئەفسانەی دوای نەمانی جوانییەکان بوو
ئەمە ئەفسانەی دوای کوژانەوەی ئاگرە جوانەکان بوو

www.kurdistannet.org

کتێبی خولّقان

پەنجەرەی تاقبەرزی دلّی خۆم کردەوە
هەر ئەلّێی لەم دیوی دونیایە
دونیایێ لە تەمی خولّقان و لەشوشەی خودایی
دونیایێ لە خەونی خەلّوەتی ئەشکەوت و
پڕوشەی غوربەت و تەنهایی
دونیایێ لە چرای شکاوی چاوی مار
فریشتەی جەستەی با وەک کچێ چلکەزی
کە بالّای لە ئاسمان تا زەوی درێژ بوو
کەزیشی بە تاشەو تاوێران دەکەوت شەوئاسا هەلّدەخزی
وەک فەنەر، چلچراو شەوبۆی نوور
وەک ئاسک، کراوە وەک تاووس
لە پەڕی مراوی ولە جەستەی ئاهودا

www.kurdistannet.org

هەمایون و هەوری هومایی
بێ پەروا لە پەردە هاتەدەر فریشتەی خودایی
بابوو با هەڵیکرد
باران بوو ئەباری
گزنگ بوو هەڵئەهات
شمشێر بوو بروسکەی هەڵئەچوو
نەغمە بوو ئەو ناوەی پڕ ئەکرد
خەیاڵ و تارمایی
هەم خەون و ئاگایی تێکەڵبوون پێی گوتم
عومرێکی درێژە لەم تەلانە رکە وەستاوم
هەزاران هەزار جار بۆ خەرەندی مەرگ رماوم
بەڵکو جارێ تەنها جارێ پەنجەرەکەت بکەیتەوە
منی بای ئاسمانی بێمە ناو دڵتەوە
تا فێربم چۆن چۆنی ئەوەندە پڕ مەیل و فراوانی
رامانت لە ڤالای خەڵوەتێ دەکاتن زۆر هێمن
هێمنی درەختێ کە بەرەو رووی پاییز دەچێت و رادەبێ
هێمنی لیمۆیێ کە لەبەر بای سپێدان زەرد زەرد هەڵدەگەڕێ

پێی وتم چەند ساڵە تۆ لە پشتی کێوی شوشەی ئەم
زیکرەوە چیدەکەی؟
رازی خۆت بۆ کێ هەڵدەڕێژی؟
هەر رۆژە سەرت لە کتێبێ سپی بوو
هەر شەوە دڵت لە ئەوینێ تەڕ دەکەی
هەرجارەی کتێبی سەرِ رانت ماچ ئەکەی
هەزاران فریشتە بۆ ئاسمان هەڵئەچێ
عومرێکی درێژە نووری ئەو یەقینە لە رۆحت هەڵئەچێ
نازانم تۆ روەو فەنابوون بویتەوە ئاوا جاویدانی
یابەرەو خولقاندن رادەکەی؟
هێند بچوک بوویتەوە خەریکە نەتبینم
هێند گەورە دیاردەدەی چاو بەشی بینینی تۆ ناکات
ئەی پیر بەری ئەو نوورەی خۆتم لێ مەگرە
من بام بای ئەزەل
ئەگەر یەک تروسکە لەو نوورەم پێ بەخشی
تا ئەبەد ئەو سەدیمە لە نوور غەرقەبێ

www.kurdistannet.org

مارکۆپۆلۆ

خەزنەیێ بوو لە ئاگر
بەشی هەموو دونیای دەکرد
سەبەتەییێک بوو لە سێوی ئارەزوو
بەسەر هەموو عاشقەکانی دەبەشیەوە
وەکو باییێکی پیرۆز
وەک زێماریێ
کەس نەیدەزانی
لە کوێوە دێ و بۆ کوێ دەچێ
وەک ناڵەی فیراقێ لە شمشاڵەکەی مەولانا
هەمیشە و بێ وچان خۆی لە قەدی سەفەر لولدەدا
هەمیشە لە کڵێسا دێرینەکان دەوەستا

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

سەرسام وەک سەرسامی لوتکە بە دیار بنار
خۆی و دەفتەرێ بەقەد ناولەپی
قەڵەمێ لە مەرەکەبی چینی
چاوپیلکەیێ لە شوشەی سەمەرقەند
بەسەر تابلۆکانەوە دادەگیرسا
کاتێ لە یەمەن هاتەوە بۆنی قاوەی لێدەهات
لە دوورەوە سڵاوێکی کرد و شەبقەکەی نایەوە
باوەشێ ئارموشی بەختەوەری لە ئامێز نابوو
سەرانسەری دونیا گەڕا
ئەو بەختەوەریەی هەر تەواو نەبوو
کاتێکیش بەسەر گۆڕەکەی حافزاد
سەیری لوتکەکانی ئەلبورزی دەکرد
شیراز بوو بە کۆترێ
لە شەققەی باڵی دا
بەرەو نیشتمان هەڵفڕی
نیشتمانی ئەو دۆڵێ بوو یا ئەشکەوتێ
یا دێرێکی کۆنینەی سەدەکانی ناوەڕاست

www.kurdistannet.org

یا دەروازەی رماوی قەڵایێ
یا کتێبخانەیێکی دێرینی بابلیەکان
یا بارێکی گەرمی هیندۆسەکان
زانی دونیا لە دوو دەرگادا ناترازێ
یەکێکیان پیایا دەچیەوە ناو رۆحی ئاو
یا رۆخانەی تەرمەکان
یا گەلەرییێکی پڕ ئێسقان
لەویتریان دەچیەوە ناو بەفری سپی
کفنی سپی
یا رەوەزێ لە تەمتومان
مارکۆ هەمیشە وەک مەلێ دەچۆوە سەر هەموو درەختێ
وەک خۆرێ دەچۆوە سەر هەموو سپێدان
وەک رەنگێ دەچۆوە سەر هەموو تابلۆکان
وەک دایکێ دەچۆوە سەر هەموو گۆڕەکان
نهێنیەک بوو لە ناو قوتی ئاشکرایی
ئاشکراییەک بوو لە ناولەپی نهێنی...
هەموو دونیا گەڕا

بەڵام ئەوەندەی من قوڵایی دەریای نەبینی
ئەوەندەی من پەڕەکانی نیلۆفەڕی نەخوێندەوە
ئەوەندەی من بەسەر باڵای کۆشکە هەڵواسراوەکان نەکەوت
ئەوەندەی من سەفەری نەکردە ناو کوپە نهێنیەکان
ئەو سەدەفە جوانانەی لە لێواری دەریاکان هێنا بووی
ئەو هەموو عاجە سپیانەی ناودەمی فیل
ئەو بەهاراتەی لە خاکی سندا هێنابووی
ئەو تەڵەسمانەی دیوارەکانی چین
کە گەیشتەوە نیشتمان
بەیەکەوە کەوتنەوە ناو
گۆڕێکی قووڵ
گۆڕێکی دوور
گۆڕێکی تا ئەبەد تەژی نوور

www.kurdistannet.org

قاپێ مەحاڵ

دوای ئەو تۆفانە تووشەی
کە هەموومانی لە لیم خنکان
دوای ئەو رەشەبایەی
هەموو گوڵەکانی گەنجی بردین
وەرە با یەک دوو قسەت بۆ بکەم
ئەی دێرینترین دۆست... وەرە
بمگۆڕە ئەو دڵەی جارانم پڕ بووە لە یادی تاڵ
یادەوەری شکست و مەینەتی
نەوای وردو خاشبونی ئاسۆکان...
تەقینەوەی زێماری ئەزەل
یادی وونی و سەختەندازی

دڵێکی ترم پێ بەخشە لە گوڵ و ئاو بێ
شەوان خەون و چل چرابێ
سروتی تێکچرژانی دەنگ و سەدابێ
شەپۆلە نەرم و نیاکانی ناو تەمتومان و سەما بێ
تا بتوانم بەرگەی ئەو زەمانە بگرم
نهێنییەکان بە دەست بگرم
تا بتوانم لەگەڵ بڕین رابێم و
لەگەڵ ئاگر دۆست بم
لەگەڵ باران قسە بکەم
تا بتوانم لەگەڵ بروسک دا بژیم
بمگۆڕە خوێنم بگۆڕە و بیکە بە ئاوی زرێبار
گوڵی جوانی تیا مەڵە بکا
بیکە بە ئەرخەوانی ژێر ئەستێرەکان
مانگەشەو لە سێبەریا
بە رووتو قووتی سەما بکا سەما
خوێنێکم بدەرێ لە خوێنی فریشتە بچێ
لەگەڵ هەموو خوێنێ تێکەڵ بێ

کوردستان نێت
KURDISTAN NET
www.kurdistannet.org

حەز لە تیشکێ دەکەم بەسەر دەریاوە هەڵێ دەریا
کەنارەکانی جوانی ببینم
ڕۆژێکم بدەرێ سەما بێ بەسەر لێواران.. سەما
پەیکەرێ بێ لە ماچ بەسەر دونیادا ببارێ
حەز لە گۆرانییێ دەکەم وونبووەکانم بیربێنێتەوە
دەرگاکانم بۆ بکاتەوە
بمگۆڕە ئەی جوانترین تابۆ بمگۆڕە
چاوێکی ترم پێ بەخشە تا قولاییەکان ببینم
دەستێکی ترم پێ بەخشە تا گوڵێکی دیکە بچنم
قاچێکی ترم پێ بەخشە دوورتر بڕۆم
من شەیدای شوێنە دوور دوورەکانم
دیارن و دیارنین
چاوێ تەنیا جوانی ببینێ
دەستێ تەنیا بۆ تەوقەبێ
قاچێ تەنیا بۆ سەفەر بێ
بمگۆڕە ئەوەندەم نەماوە بڕستم لەبەر ببڕێ
ئەمەوێ بچمەوە ناو ئەفسانەکانی منالی

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

ناو باخەکانی تەنیایی
کە لە سێبەرە شینەکانیان
ملیونەها رازو نیازیان شاردۆتەوە
ئەو باخە دوورانەی
هەموو شەوێ خەونیان پێوە دەبینم
بە ڕۆژیش نایاندۆزمەوە
ئەو باخانەی وەک شوشە
لەبەر باران دەدرەوشێنەوە
بمگۆڕە ئەی جوانترین تابۆ
بمگۆڕە بمکەوە منالەکەی جاری جاران

www.kurdistannet.org

غەرق بوون

شەکەت بوو
وەک دڵۆپێ شەونمی دارکاژی چیایان
بەستەیەک ژەهر بوو دەیچڕی
مسۆگەر دەیزانی بۆ مەرگە
کەوتە سەر زەمین و لەت لەت بوو
ئاسمان پڕ بوو لە تروسکەی لەشکرو بروسکەی شمشێران
هەر سوار بوون لە تۆزی شەڕی تووش خلّتانی خوێن دەبوون
هەر ئەسپی سورخن و کورژنی پڕ سام بوو ئەو ناوەی داپۆشی
تەرم بوون گەردەنیان وەک کوانوی زستانی قەیسەریان سوور دەچوون
مەولانا هێند بە کوڵ دەگریا سەری خستبووە نێو چیای زۆر رکی ئەژنۆکان
ئاسمانیش پڕ ببوو لە کۆتری فرمێسک و تفتیلکی هەنسکی
مێژووی خۆم دەبینی وەک زۆرانبازێکی هەموو لەش بریندار
وەک کچێ لە راموسانێکی بەخورتی و دەست بەستە
شەکەت بێ فرمێسکی هەڵدەڕشت
زرێبار لاوکی دادی خۆی رادێشتە ناو هەتاوی ورمێ و شەق دەبوو

کوردستان نێت www.kurdistannet.org KURDISTAN NET

ئاوێنە

ئاوێنەیێک بۆ تۆ تا قووڵایی جوانییەکانی خۆت ببینی
پەڵە بارانێ بۆ خاک تا بۆن و بەرامەی نەمری بدا بە ئێمە
ئاوێنەیێک بۆ من تا لە تەمتومانی گیانم تۆ وەکو مانگێ
ببینم
کانیێ گەوهەر بۆ ئەو تا لە مانگی رۆحیا تریفەڕێژمان
بکات
ئاوێنەیێک بۆ هەمووان تا نووری هاوار بەدی کەن
شووشەیێ نوور بۆ دڵ
گوتم دەشتی پەنجاساڵ کەم نییە
تۆ لە بەردەم دڵۆپەی گەرمی غەریبی وەستاوی

پەنجاساڵ کەم نییە
لە بەردەم ڕێژنەی بروسک و بارانی شیعردا
سەیری تابانی خوا دەکەی

پەنجاساڵ کەم نییە
تۆ بەدوای ئاگرێ دەگەڕێی
نەتیشکی دیارەو نەخۆڵەمێشی گەرمی جێماوی
هەمیشە عەودالّی ئەو ئاسکەی رادەکاو رادەکا
تا تێکەڵی سەوزەگیای شاخ دەبێ و ون دەبێ
بۆ ئەبەد بە دوایدا گڕ دەگری
هەمیشە بۆ دەنگێ گوێ دەگری
دەبیستی و بەدوایا وێڵ دەبی
نازانی لە کوێوە هاتووە و چی دەڵێ
پەنجا ساڵ کەم نییە
تۆ هەموو ئاوێنە جوانەکانی رۆحی خۆت بەشییەوە
ئەوێستاش بێ ئاوێنەو تەنهای
ئەو دەنگە هاواری سێوێ بوو

www.kurdistannet.org

لە دەستی کچێکا
بێدەنگی هێشوێ ترێ بوو
بەسەر تەونی گەشی پەلکی عەتراوی مێوێکا
چوومەوە ولآتی ئاوێنەو خۆم دواند
وەک کەسێ بۆ ساتێ خودی خۆی ناسیبێ
وەک کەسێ پێی وابێ
هەر خودی خۆیەتی کە کەون
جگە لەو کەسێکی ئاوەهای بینیبێ
تۆکێی ئا تۆکێی....؟
وا هێندە عاشقی روخساری خۆتی لالۆ
لەبەر خۆت نەکەسێ دەبینی
نەکەسێ دەناسی
ئەمەیان دەنگێ بوو وەک گلەو گازاندە
کە پرس لە باخی نەی دەکا
ئەمەیان نەوای شەوێ بوو کە هەنار شەق دەبێ
لەبای وەشتی دەکا
هەر کاتێ دەچوومە بەر ئاوێنەو سەیری خۆم دەکرد

دۆستێ هەمیشە جاوەڕوانمانە

بەدەنگێ وەک بلێیی
لە قوولآیی زەوی هەلچووبێ
یا لە درزی شووشەی شکاوی ئەفسووسێ
یا لە نێو گەوەڕی ئەشکەوتێ
دەیچرپاندە گوێم و پێی دەگوتم
کوڕەکەم تۆ هێندە لە بەر ئاوێنە مەوەستە
هێندە سەیری روخساری خۆت مەکە
ئەگینا دەکەوییە غەریبی
قسەی ئەو نەخشی سەر بەردان بوو
تەونە جوانەکانی کاشان بوو
نوێژی بووزا بوو
دووزەلەی داودو
نقێمی ئەلقەکەی ناو پەنجەی سولەیمان بوو
کەچی من ئەوەندە سەیری ئاوێنەم کرد
جێ نەما لە رۆحم بەبرینی نەزانم
جێ نەما لە ئادگارو شێوەم
بە ئاسۆی خەمگینی نەکەوم

www.kurdistannet.org
KURDISTAN NET

من هێندە سەیری ئاوێنەم کرد
تا لە ئاوێنەدا ئاسێ بووم
ئیدی بۆ ئەبەد نەمتوانی
لەناو جیوەی دڵی قوتار بم
ئێستاکە من خەمگینترین روخساری سەر زەویم+

بوڕاق

ئەسپەکەم تاپۆی بوون و مانم رێکەوە
ئەم هەورە تورەیە رێی داوە
تاسەیێ دەروونم دەسمێ
ئاگری چیایان لە پێدەشتی دڵم بەردەدا
بڕیشت لە خەنەی سامالّە
دڵیشت بۆ هەوای کوێستانان
هەناسەی ئاگرین سەردەدا
دەزانی مالّاوایی سەختەو
رێگەوبان سەرما لوولی داوە
جا بۆیە شەلّالی خەم بووە ئەم چاوە
ئەو رۆژە بەفر بوو
سواریش ئەسپیان لە تەوێڵ بەستەوە
ئەو رۆژە بەفر بوو

www.kurdistannet.org

گوندینیش چوونەوە کوختی بەرچیایان
دەچووین و ئەسپی خۆم تاودەدا
پێم دەگوت ماڵەکەم رێکەوە
رێی دوورمان باڵێکە و
ماندوویی چاوی تۆش شاباڵێ
پێم دەگوت ئەسپەکەم لەبیرتە
بەسەر پشتی تۆوە گەردەنم ماچ دەکرد
کریڤ و سامانم لەبیرتە
سەفەرمان ئەودیوی چیا بوو
زریانیش تا دەهات دایدەکرد
ئەسپەکەم رێکەوە
سەفەرمان یا هاتە یا گرۆی پاییزی نەهاتە
لە خەمی چاوانت دەترسم
نەهامەت دیارە
بروسکەی سمیشت
گرێکە لە درەختی پیری برینم دەئاڵێ
ئەسپەکەم زیندەگیم

دۆستی هەمیشە چاوەڕوانمانە

کریڤ عاشق و بنەچە و باوانم
مناڵ بووم تۆم هەبوو
ئێستێکەش بۆ رێی دوور تەگبیران دەنێرین
سەری خۆم داوەتە پروشە و
دەزانم دوو مێوانی تەنهای زریانین
سەیرکە دڵۆپی فرمێسکی چەند وردە؟
هی ئاسمان هەر دەڵێی لافاوە
ئەسپەکەم باوکەکەم رێکەوە
تا رێ و بان دیارە و دوا نیگام لە چاوە

www.kurdistannet.org

یادستان

ئێستایش ئەو گۆڕە
هەر بۆنی برین و پڕوشەی خوێن و چۆلەکەی لێدێ
ئێستایش تاوێرو تیشەو دامێنی
بۆنی هەوێردەی زەردی بروسک و
گریەی ئەشقیای بێدەنگی لێدێ
ئەو کاتەی ئاسمان تریشقەی هاوێشت
هاواری مەرگی من بروسکاندی
دونیا پڕ بۆوە لە گەڵای باران
مەلی جریوە زەوی داپۆشی
بولێڵی دڵم، سینەی کون کونم
زەردەپەڕێکی چیاییان گرت

www.kurdistannet.org

هەر بۆیە ئێستا هاڵاوی ئیشقم
گریەی ئەوینم ڕێ دەسووتێنێ
خەنجەری گریان لە کاڵانی چاو دەردەکێشێت و
خوێن دەدەڵێنێ
ئەو ڕەوە سوارەی کە گەلێ ئاسۆ و تەنگەی خەرەندیان
بە زرمەی شمشێر، بە سمکۆڵی پێی ئەسپە کێویان
بە حیلەی ماین پڕ کردۆتەوە
تەنها سوتاوی ڕۆحی شەکەتی هەوراز بڕانە
ئەوسا من و تۆ لەو دامێنانە
بۆ دەمی چراو کانی ئاواتان شۆڕ دەبووینەوە
لەنێوان نسکۆی بەردی بن مێژوو
ستێر بارینی دوورە وڵاتان
لە مەرگی کپ و لەسەرخۆوەڕا
بەرەو مردنی توند گوڵمان دەگرت
هەر ئاسکی شاخ و بەهێی لێوارو ماینەحدود بوو
سینەیان دەبووە نەرگزەجاڕی دەشتایی هیرتێ
هەر ئەسپی سوور و بەڵەک پەمەیی و سواری ئاگربوون

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

لە خوێنی برین هەتا گەردنیان نقوم باردەبوون
ئەوسا من و تۆ لە بۆشایی بوون
لە بێ ئومێدی بێ ڕەزم سەروا
شۆڕ دەبووینەوە ناو ئەو خەرەندەی
کەوا ڕووباری ئازارەکانی ڕۆژهەڵاتیمی بەسەردا دەڕوا

www.kurdistannet.org

تاووس

(١)

تاووس خان گوڵی مەریەمەو لە قاوەی مەرگ دەپژێ
تاووس خان پەری تەمگرتەی جنۆکانە
بە هەموو شت خەنجەر لە سینەی روناکا
زۆر کەرەتان گومان لە سایەی چل کەزی
گەوهەرپژی رژاوی سەر شانی دەکا
لە ئێوارەی گوندی پەرییان خولقاوە
خەمگینی لە چاوی مەنگی سارەئاسای
کەڵەکێوی دوور هێناوە

(٢)

تاووس خان قەفتەی خەنجەری

شیرڕێژکراوی مەبەست بوو
لە ژەهری دڵێکا خەم ئامێز و مەست بوو
لە هەوری گومانا پەرچەمی دادێنا
لە ئاوێنەی کپی بارانا
سینەو مەمکی سرکی خۆی دەشوشت
لە چرای شەبەنگی ئێواران خۆی دەکوشت

(٣)

تاووس خان
لە قووڵایی کانی غەیبستان پەیکەرم بۆ کردی
لە رەزی پەریان تۆی لالەم دزییەوە
دەرزی نەزرم پێ هەڵگرتی
پەژمووردەی خوناوباری گیا و کارەسات
لە ون بوون پەنجەرەم
بۆ لە مینای یۆنان سازکردی
– وردبەوە لە سیمای خەمڕەنگی ئەم سوارە
توێڵی تەختی شاژنێکی نەهەنگە.

www.kurdistannet.org
KURDISTAN NET
کوردستان نێت

(٤)

تاووس خان؛
پەریستان خەونێکی بچووکە بێ دەرگاو پەنجەرە
نە دەریا دەروونی دەسمێ و نە تاقی بەرزو دوور
نە لوتکەی دیارەو نە تەمی سەر باڵای زراڤی کۆساران
چراشی سیناهی نابەخشێ
زەویشی بێبەشە لە عەتری خەمکوژی دوای باران
ئەوەتا سەبەتەی گوڵ فرۆشەکانیش
لەبەردەم کڵێسا نقومی تەمتومانن
لە شەبەنگی چاوی زێدی تۆ
گیرۆدەی دووپشکی گومانن

(٥)

ئۆڤیلیام بە گەڵای سەوزی ژێر ئاوانم چواندی
لە درەختی هەزاران لقی بەرباران
سێوێکی نێو لەپی (حەوا) بووین
ئەوەتا ترازاین پێکەوەش هەر بەندین

کوردستان نێت
www.kurdistannet.org
KURDISTAN NET

(٦)

تاووس خان
ئێوارە چوومەوە ناو شاری پەریان
شاپەری تەوێڵی ماچ کردم
دەرزییان لە پێستی لەشم دا
چی نهێنی هەبوو لە ئەفسانەی خۆیان
هەمووی بۆ باسکردم
شەو رابورد بەیانی هاتمەوە
وامزانی مەلی بەربارانم
دەرزی لەش ترازا خەونێکی سەد ساڵ بوو
هاتمەوە سروشتی جارانم

هەیلێکی دڕەنگوەخت

ئەوین پێویستی بە تازەبونەوە هەیە
ئەو دەنگە هی هەناریێ بوو
بەدیار شەونمەوە شەقی برد
هی تەواریێ بوو لەسەر فەرشی بەفرێکا
پەڕوپۆ دەبوو
تۆ تەوتەمێکی لە شوشە ناتوانم بتکوشمە باوەش
دەترسم وردوخاش ببیت
خەونێکی لە نادیاری ناتوانم تەفسیرت بکەم
دەترسم ئاشکرا ببیت
چۆن چەپکەنەت کەم ئەی با بای ئەزەل و جاویدانی؟

کوردستان نێت
KURDISTAN NET
www.kurdistannet.org

تاویێ لەگەڵ خۆتم هەڵگرەو پەرش و بڵاوی دونیام بکە
وەک چۆن گوڵ گوڵ بۆنی نەرگزەکان هەڵدەگریت و
بەسەر دونیای دەبەشیەوە
وەک چۆن چیا چیا سیمای درەختەکان لەناو دڵتا
دەشۆیتەوەو
دەیبەخشی بەدارستانان
وەک چۆن نهێنی عاشقەکانی بەریاران جانتا جانتا
هەڵدەگریت و
دەیکەی بە کتێبی گۆرانی
تاوێک هەڵمگرە ئەی با بای ئەزەل و جاویدانی
تۆی بە تەنها تۆی کە بتوانی رزگارم کەیت
لەم وەڕەسیەی تاڵیشکەو بە رۆحمەوە نوساوە
هەرتۆی تەنها کە بتوانی حەشارمدەی
لەم قەدەرەی تیایا وەک نەوڕەسی بەربەیانان ئاسێ بوویمە
هەزاران ساڵە وەستاوم
دەمەوێ تا ئەبەد دۆستی تۆیم
تۆزێ لە سوڕانەوەی ئەبەدیم بە دەوری قەڵا رزگار کەیت

کە خەریکە ژمارەی خشتی تەک تەک تەلارە رماوەکانی
ئەزبەر بکەم
«قەڵا من لە تۆ وەڕەس نیم من کەڤنارترین عاشقی تۆم»
بەڵام ئەوین پێویستی بە تازە بوونەوە هەیە
قسەکردن لەگەڵ با تۆزێ ئەفسانەی پێدەوێ
بەیەکەوە ژیان نەفەسێکی تری داوایە
ماسی پێویستی بە ئاوگۆڕین هەیە
مرۆڤیش تا دەمرێ مەیلی هەوا گۆڕی دەکا
ئەمانە قسەی پیرێ بوون لە نوور
قسەی تاوێ باران بوو بەر لەوەی بگاتە زەوی
ئەی با ببە بۆ لای جوانییەکان
ئەو جوانییانەی دیدالوس لە تاوان
دوو باڵی بۆ خۆی داهێناو لەناو خۆردا توایەوە
ببە بۆ لای ئەو کەنارانەی پڕن لە مەل
پڕن لە گەوهەری مانەوە
من قسەم لەگەڵ بەهێ کردوە مۆڵەت لە درەخت وەرگرێ
قسەم داوە بە رووبار شەپۆلەکانیم پێ بەخشێ

www.kurdistannet.org

بە قەتێکانم گووتوە تەگبیرم لەگەڵ پۆڕەکان کردووە
بە لایاندا تێبپەڕم
ئەی با ڕێگاکانم دوورن دوور
دەچنەوە ناو گەڕەکەکانی مێژوو

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

بەو دڵۆپە برۆنزییانەی لە زمانییەوە هەڵدەڕژان من غەرقی
ئەبەد دەبووم
بەو عیترە جاویدانییەی لە دیدگای پڕ شەوقی ئەودا دەپژان
بۆ تاهەتا
نوقمی خەزەڵی درەنگوەخت و سیحری ڕووناکایی دەبووم
کتێبی رۆژگار بوو موجیزەی بووزایی
تەژی بۆراقی دانتی و شیری شکاوی جەنگاوەر
تافتەی سەر سینەو مەمکی سنەوبەر
جواناوی گورجیان، تەوێڵی پڕ شەوق و بەرقی کەرەندی
ژەهری هەلاو ئەشکەوتی ترس و ئەفسانە
بخوردی گۆڕستان

www.kurdistannet.org

ئەو ئەسپانەی بڕیان لەبەر باران دەشووشتەوە دەبوون بە
ئیکسیری رۆحم
منیش نە رۆحم دیارە نە ئەویش دێتەوە پەنجەرە دابخاو
کنێرەکان ئاوبدا
یا وەک خودا کتێبێ بداتە دەستم و
پەرداخێ پڕکا لە سەفا
دەزانم کەسێ هەیە لە غەیبەوە بە دەنگێ وەک شکانی شووشە
وەک شمشێرێک لە تاریکایی ببریسکێتەوە منیش لە
رووناکایی بلەرزم
هەست دەکەم نوورێکم هەر جارەی لە تەوق و پابەندو ئەشقبەند
چەهچەیەکم لە خڕخاڵی نەمری و لە شەوقی بازوبەند
وەک هەنارێ لە لقێ داگیرسێ و دنیا سوورسوورهەڵگەڕێنێ

بانگم دەکا...
ئەو بانگە شمشێرێکە لە شیر
شیرێکە لە شا
شاییێکە لە شێرو شەونم

دڵۆپ دڵۆپ دەڕژێتە سەر رۆحی شکاوم دڵنیام هەرگیز نایبینم
ئەوکاتە نەبێ کە چاوانم کزبووەو سەریشم پڕوشەی بەفر
هانا بۆ کێ بەرم ئەی دۆست..
تۆ نەبی ئەی مەرگ کە لە وجوودی زەوی رەشم دەکەیتەوە
ئاخر بەم دوو باڵی شکاوەوە دەگەینە کوێ؟
وەرە بمکوژە.... دەگەینە کوێ کە خۆت لە لەپم شاردۆتەوە
ئەی دەنگی شکاوو عومری بەسەرچوو، رەونەقی ئاقیقی خوێنین
تەمی بەناو لوتکە رژاو، باڵ شکستە، شەونمی سەر پەلکی برین
خەمی بەناو دڵان پژاو داڵی کەمین، تەوتەمی پەرستگای رماو
من لە پانتایی بادا راکشاوم هاوار دەکەم
ئەی با.. ئەی با.. ئەی با
بوەستە
ئەوە چ کۆمێدیاییێکە ئێمە لەناویا دەگرین؟
ئەوە چ تراژێدیاییێکە ئێمە لەناویا دەخەنین؟
بێ ئەوەی چاوەڕوانی کەسێ بم، گوێ لە هاوارم بگرێ
دەزانم کەسێ لەناو دەرزی رۆژگارەوە بە حەسرەتەوە بانگم دەکا
بانگێ لە بەشینەوەی کوڵێکی سێو دەچێ

کوردستان نێت
KURDISTAN NET
www.kurdistannet.org

کوردستان نێت
www.kurdistannet.org
KURDISTAN NET

که هەرگیز بەر من ناکەوێ
بەڵام ئەفسووس لەو ساتەوە دەنگی ئەو بانگە نابیستم که
له من نزیک بۆتەوە
شکا .. شکا دڵنیام له وردوخاش بوونی
رما... رما دڵنیام له وێران بوونی
وەری ... وەری دڵنیام له زەرد هەڵگەڕانی
دەرگا بوو بۆ ئەبەد داخرا
درزێ بوو له رۆحم تا پای مەرگ بەو درزە دەناڵم
سەما بوو... سەما بوو، قەفقاسی
مناڵی لێ سەندم
گەنجێتی لێ بردم
بەیداخی پیریەتی دا دەستم
وەره ئەی دەنگ
ئەوەتا ئاڵای سەری سپیم بەرزکردۆتەوەو خۆم دا به دەست.

ئەفسووس دڵەکەم

وەک کتێبێکی کۆنینە کەسێ نەبوو تاقە جارێ بتکاتەوە
ئەی نامۆترین سروتی جاویدانی
کە لاپەڕەکانت پڕن لە گەوهەرو حیمەت
ئەفسوس جارێ نەبوو پێم بڵێی
چۆن ئەم هەموو وەحشەتەت لەم تاریکستانە بەسەربرد
کە سپێدەیێک بەیانی باشی لێنەکردی
پەنجەرەیەک بۆنی نانی گەرمی بۆ نەهێنای
کەسێ نەبوو دڵی خۆیت بۆ بکاتەوە
پۆستەچییێ نەهات نامەیێکی تۆ بهێنێ
چون دیەکانت کوێر نەبوون کە کۆترێ لە بانێژەوە
کاسەیێ گمەی خۆشی بۆ نەڕژتی

ڕیشۆڵەیی بەسەرتا رانەبرد
کەسێ خەونێکی بۆ لێکنەدایتەوە
ئەی وەحشیترین عاشق چۆن نەسووتای لە تەنهایی
کە شنەیێک نەبوو بۆنی چیات بۆ بهێنێ
کچێ نەبوو تەونێکت بۆ بنەخشێنێ
چۆن شەوقی ئەو هەموو فرمێسکەت چەپک کرد
کە نەرگزێ قژی خۆی بۆ نەکردیەوە
وەی درێغا جارێ نەبوو پێم بڵێی ئەی وەحشیترین عاشق
چۆن جێی ئەو هەموو ئازارەت لەناو دڵی خۆت کردەوە
کە بەقەد تیلمە گۆزەیێکی شکاوە
قەترەیێ مەی خوشی نەکرد
ئای کە شەوێ نەبوو پێم بڵێی
ڕۆشتی و گۆشەگیریت کردە وولات
منالەکان هەمووی گەورەبوون
بەسەرگیای سەر گۆڕەکانەوە یاریان دەکرد
کە هێشتا لیمۆ بەسەر درەختەوە زەرد نەبوو بوو
گەنجەکان هەمووی پیربوون

www.kurdistannet.org

لەتەک دارەبازەکاندا دەخەوتن
رووبار تێر کەمەری کاژی نەکوشی بوو
پیرەکان هەر هەمووی مردن
هێشتا پاییز تەواو نەگەیی بوو
ئەفسوس زۆربەیان لە ئاوێنەدا خۆیان نەدیبوو
مردووەکانیش بوونە خۆڵەمێش
کە هێشتا یادەوەرییان بەسەر دڵەوە دەبریقایەوە
بەداخەوە هێشتاکە زوو بوو بۆ مردن
تۆ هەمیشە وەک ئەو جۆگەلانەی رەت دەبن
تا ئەمانەتی سەرپشتی خۆیان بەرنەوە بۆ دەریا
ئاورێکیشت نەسپاردە کەناری ئەو دڵەم
ئەوەتا وەک گوڵە پەمۆ وشکی کرد
وەک ئەو سپێدانەی رەت دەبن
تا شنە بەرنەوە بۆ ئەشکەوت و
هەوێردەکان چاویان ببێتەوە
سلاوێکت لە شلێرە سیس بووەکانی رۆحم نەکرد
ئەوێستا بەسەر کەڤرەوە ماتەمینترین ئاگرە

وەک ئەو تاوە بارانانەی دەبارن و
کەروێشکە دەخەنە بۆنی خاک
تا دڵی شکاوی مانگ بەرنەوە بۆ زەوی
تۆزێ لە ئاوێنەی مندا نەوەستای

KURDISTAN NET www.kurdistannet.org

دوورو دێرینترین هاوار

تۆ ئەیتۆ ئەی شیرینترین ئەفسوس
کە نە سنورێکت هەیەو نە نەبوونێ
تۆ ئەیتۆ ئەی ئەفسانەترین ئەفسون
کە نە سیماییێکت هەیەو نە هەبوونێ
زۆرم بیرکردۆتەوە کە دووری هەردەبێ قەدەری تۆ بێ
بە عاشقی فەوتانیش هەمیشەو تا ئەبەد قەدەری من
لە میانی تەنیایی و تەنها مان هەرێمێ هەیە لە حەسرەت
جوانترین حیکمەتێ کە دەتوانم بەتۆی بڵێم و
هەمیشە دووبارەی دەکەمەوە
ئەوەیە من لەهەر دیدارێکتا گێلاسی خەمێکی ترم دەڕسکێ
گەڵای سەبرێکی ترم دەوەرێ

کۆمەڵێ لەبیرچوونەوە هەن
جوانترین بیرکردنەوەی مرۆڤن
ئاخر هەر بەو لەبیروچوونەوەیە ژیان خۆشە
تۆ هاوارێکی دوورو دێرینی
لە نادیارترین تەونی دەروونمەوە هەڵدەستێ
هەندێ جاران وا هەستدەکەم
کە ئەو هاوارانەی تۆ
لە ئەشکەوتێکەوە دێن و بەدوای فریادڕەسێ دەگەڕێن
هەندێ جاریش وای بۆ دەچم
لەسەر سەکۆی فریشتەکانەوە دێن و
بۆ سەمای پەنهانی خۆیان بانگم دەکەن
سەختترین ئازار ئەوەیە نازانم لە کام لاوە دێن
هەموو شتێ لە دەوروبەری تۆدا بۆنی ئەڤینی لێدێ
ئەوێستاکەش شوێنپێی تۆم
لە ناو دڵما نەخشاندوە
لەژێر ئاوی یەقین دا کوانوی روناکین
دەرگای گومانم لەسەریا کڵۆم داوە

www.kurdistannet.org

ئەوەیش کە دڵم پەی پێدەبات سەرم پێی نازانێ
من و تۆ بەو عیشقەوە چەند لەیەک جیاین
چەند لەیەک دوورین
ئەڤینیش هەر ئەوەی حەقیقەتە
مەگەر مەرگ وەکو یەکمان لێبکات
ئەشق تەنها بە چەشتەی ئازارەوە مانای هەیە
هەر ئەوەندەشی دەتوانێ دونیا بگۆڕێ
هەرگیز نامەوێ بەتۆ بگەم
چونکە ئەو کات هەموو جوانیەکان
هەموو ئارەزوەکان
دیدگا گەورەکان
خەونە ئاسمانیەکان
مەلە رەنگاورەنگەکانی لێکدانەوە
لە چەمکی خۆیان بەتاڵ دەبنەوە
تۆ هەر ئەوەندە دەتوانی لە سینەمدا حوکمڕانێتی بکەی هەتا
دووری
هەموو شتە دوورەکان ئاواتخواستەی مرۆڤن

تۆ هەر ئەوەندە دەتوانی کوانوی جوانیەکانی دڵم بیت هەتا
ونی
هەموو شتە ونەکان ئارەزوویستەی مرۆڤن
ئای چەند لە دووری تۆ ئەیتۆ میهرەبانترین دوژمنم
شێتانە چوومەتە پاڵ ئەو کێوانە
لەگەڵ خوادا پەیڤیوم
ئای چەند لە ونی تۆ ئەیتۆ خەنیمیترین دۆستم
مەستانە چوومەتە سەر کەنارەکان و
لەگەڵ شەپۆلان خەملیوم
لە خوادا توامەوەو بوونت نەما
لە شەپۆلانیش باڵم گرت بوونم نەما
تۆ ئەی منێکی دوور دوورتر لە سنووری خەیاڵ
من ئەی تۆیێکی نزیک، نزیکتر لە خورپەی مەحاڵ

KURDISTAN NET
www.kurdistannet.org

ئێوارەی کۆتری
لە نووسینەوەی فڕیندا

ئیدی پەستی دەشتە سووتاوەکان
وەک لەشکری وەهم گەیشتن
لە دەروازەی ئەفسانەیی گەراجی کۆتردا
کەون گۆڕا غەڵبە غەڵبێکی ئەجیب
کەوتە هەناوی زەمان و گەردوون پڕ بوو لە کۆتر
هێندێکیان هەر لە پەنجەرەی پەستەکانەوە
بەرەڵلا دەبوون و ئاسمانی شینیان شەق دەکرد
هێندێکیان لاباڵێکیان لە دەرەوەی قەفەز بوو

لاباڵێکیشیان لە هەوڵی ڕەهایی
هێندێکیان هەر لەبەر سێبەری تایەکان سەردەبڕان
دەخرانە سەر دەمی ئاگر
قیامەتێک بوو لە تراژیدیا
دۆڵێک بوو لە ئاهەنگی خەمباری
سەماییێک بوو لە مەرگ
منیش چوومەوە ناو قووداسە خەمگینەکانی خۆمەوە
ئاخر فڕین لە ساماڵی شین و لەناو هەڵمی هەورەکاندا
خەونێکە لە ڕەهایی کەی ئێوە ڕەهاییتان دیوە؟
فڕین بەسەر دەریاکان و قەڵا زۆر دوورو بەرزەکان
چیمەنێکە لە دڵنیایی کەی ئێوە دڵنیاییتان دیوە؟
ئەوە بوو باران باری و غەرقی تەنهاییێکی کوشندە بووم
کۆشکی رامانگیریم رووخا
ئەوە لەو کاتەدابوو کە پاییز هەموو دەرگاکانی ئاوەڵا کردبوو
رەشەبا وەک مۆرانە درەختی دەڕنینەوە
گەڵاکانیش مەمکی خۆیان لەبەر باران دەشوشتەوە و لەناو
یەکتری دەگریان

www.kurdistannet.org

هەرمێکانیش دەچوونە ماڵی با بۆ داخوازیی مانگ تاقانە
کچی باران
پۆڕەکانیش بۆ دواجار ماڵاواییان دەکردو نامەیێکیشیان بۆ
من نووسی؛
تۆ حەکیمی سەر لیسی دڵی ئێمە بووی بۆ هێندە زوو
بەجێت هێشتین
هێلینمان بۆ لە تیشکی مانگ چێکردبووی
پووشمان لەچیا هێنا بوو، ئاوو دانیش لە سەمەرقەند
منیش تەنیا
بەدیار مشتێ پووش و باوەشێ یادگاری کە هەموویان وەکو
لالە دەبریقانەوە
بیرم لەو ئاسمانانە دەکردەوە کەمنی سپییان لەناوشینی
زیوینیاندا دەشوشتەوە
چەند بەختەوەر دەبووم و چاوانی خۆم زیوڕێژ دەکرد
بیرم لەو بێچووە جوانانەی خۆم دەکردەوە بۆ کوێ چوون و
چییان لێهات؟
چەندەها شەوی سارد بە دیاریانەوە رۆژم کردۆتەوە

www.kurdistannet.org

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

بیرم لەو شنە بایانە دەکردەوە پەڕوباڵیان دەکردمەوە و
رایاندەدامە سنووورە دوورەکان
ئەو سنووورە دوورانەی دیارن و دیارنین
کە دەیانگەینێ ون دەبن
کە تێدەپەڕین بەدیاردەکەونەوە
ئەوەبوو باران باری هەموو برینەکانم کولانەوە دەفتەرە
جوانەکانی فڕینم دەکردەوە
فڕینێ لەژێر باران
فڕینێ لەبەر ساماڵ
فڕینێ لەسەر بەفر
فڕینێ لەژێر گوللە
فڕینێ بەسەر منالێکەوە بۆ تەقڵە
فڕینێ لەناو سەبەتەی شامینۆک فرۆش
فڕینێ لەدوای دەربازبوون لە گەراجی کۆتر
دوا فڕینیش لەناو قەفەزی کچە بچکۆلانەکەی پاشا
درەختەکانیش بە رووتی باوەشیان بۆ دەکردمەوە
کراسە تەنکەکانی خۆیان بە ئەمانەت لەلای با دانابوو

باش بێ پەروا هەر لەبەر خاتری جوانییەکان
دەستی بەسەفەرە درێژەکانی خۆی دەکردەوە
هەر کراسێکی دەدا بە مەلێک و ناونیشانی درەختەکەشی
بۆ دەنووسی
هەر سوخمەییێکی دەدا بە عاشقێ و باسی رەنگی پرچیشی
بۆ دەکرد
هەر ستیانێکیشی دەدا بە رووبارێک و تەمەنیشی بۆ
دەنووسی
ئەوە بوو باران باری منیش غەرقی تەنهایی بووم
ئای چەند تەنهابووم تەنهاترلە باخچە بێ کۆترەکان
منیش چوومەوە ناو قوودداسە خەمگینەکانی خۆمەوە

www.kurdistannet.org

هەرگی بخور

ئەم کۆمەڵە شیعرەی بەردەستتان زادەی چرکەساتێکی زۆر کورتە، ئەڤین و هەوەسێکی تەژی کەفوکوڵی تەسەووفە بەجۆرێ هەڵڕژاوە کە هەرگیز ناتوانم باس لە چۆنیەتی داگیرسانەوەیان بکەم، هێندە سادە لە ڕۆحم ترازاون کە خۆشم نازانم بۆ ئەوەندە ئەودالیانم.

بۆ: م. زامدار پێشکەشە

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

(١)

گریانێ بوو گریانێ دوور
گاڤی گلەیی و گازاندەو گەرموگوڕی ئازارێ بوو
یائی یاس و یەک و یارو یاوەرێ بوو
رائی رەوو رازی رەوەزێ بوو
نونی نەواو نەست و نان و نەناسێ بوو
یائی بەورو بۆن و بەرامەی بابان بوو
واوی ویزەو وێرانی وارێ بوو
گریانێ بوو گریانێ دوور
گریانی کۆتاهاتنی باڵاچنارینی بخور

(٢)

کە بۆن و بەرامەت دەڕژێ
ئەی گوڵ تازە بۆت کۆناکرێتەوە
کە ساماڵ دونیا لەزیوین وەردەدا
ئەی ئاسمان تازە بۆ لات نایەتەوە
کە وەک پیاوێکی نوورانی

www.kurdistannet.org

دەچیەوە خەونی بەهاران
تازە ناتوانی رزگاریی لەم ئافەتە
کە تێکەڵی جلوەی ئەبەدی خوا دەبی
تازە نابیەوە مرۆڤەکەی جارای جاران

(٣)

دەنگێ لە ئاسمان هەڵوەری
ئەم کەونە سپی هەڵگەڕا
دەشت و دەر پڕبوون لە ئاو
چیا لە ڕەنگان نقوم بوو
رەز هەموو بوونە مەیخانە
چاو پڕبوو لە حۆری و پەری
پیر هەموو جحێل بوونەوە
شەو نەما بوو بەچلچرا
هەموو پێکەوە تێکەڵ بووین
لە سیماو لە نەخشی خودا

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

(٤)

تۆ ئەی پیر پیری ناو بەفرو تەمتومان
پێی تۆ لەسەر لێوی گۆڕە
یای تۆ کفنێکی سپییە
رای تۆ مەرگی ئەبەدیە
ئەی پیر وەرە جامێ هەڵقوڕێنە
مەستی بەهەشتی ئەزەلییە
گوناهت دەکا بە پەپولەو
بۆ یەکجاری دارستانی رۆحت چۆڵ دەکەن
دەبی بەهاودەمی جوانی
ئەی پیر تۆ ئەی ئەزەل و چاویدانی

(٥)

لە کوێ هاتبوو ئەو شەوقە
گەدابووم کردمیە شالیر
رەندی مەیخانەو ساقی بووم
ئێستا بوازییێکم پیر

www.kurdistannet.org

دێ بووم و منی کردە شار
شار بووم و کردمیە وڵات
وڵات بووم بووم بە کیشوەر
کیشوەر بوم کردمیە دونیا
دونیا بووم کردمی بە کەون
کەون بووم کردمیە سەدا
ئێستا حوکمی گەردون دەکەم
لە کوێ هاتبوو ئەو شەوقە
عاقیبەت منی کردە خوا

(٦)

کچێک لە دوورترین شوێنی دونیا
لە سێبەری تاوێرە بەردێ
بەدیار ڕەوە پۆڕێکی سەرما
بەتەک ڕووبارێکی خەمگین
نزیک درەختێکی ڕووتەڵە
لەناو کۆشێ گەڵای ڕژاو

بەسەر شەپۆلێ لە حەسرەت
بە مشتێ فرمێسکی ئاقیقی
بەجلێکی ڕەش و دڵێکی سپی
بەخەونی گەڕانەوەی عاشق
بەجیازێکی سادە
کە بریتیە لە ئاوێنەیێکی بەرباخەڵ و
شوشەیێ عەتر
وەستاوە سەیری دوور دەکا
بەڵکو یەکێ.. ئاخ بۆ یەکێ چەشنی زۆربا
یاشێتێ عاشق و شەیدا
یا تەمێ گەرم گەرم وەک شنەبا
دەستی بگرێ و سواری ئەسپە شێکەی خۆی بکا
بۆ تا ئەبەد لە کچێنی و مەراقی ئەو ڕزگاریکا

(٧)

مەستیم وەک عەشق وایە
یا ڕووی لە زینی شامە

www.kurdistannet.org

یاخود رووی لە خودایە
خوا پارچێکە لەزین و
زین پارچێ لە خودایە
لە میانی من و زیندا
من شەلاڵی مەحاڵم
توانەوەم لەودایە

(٨)

تەم بوو هات لە دوورەوە
وەک پیاوێکی نوورانی
ریشی لە زەوی دەخشا
کاتێ کە دونیای داگرت
مەمک پڕ شیر بوونەوە
چرا هەموو داگیرسان
شەهید بەکراسی خوێنین
هەمووی زیندوو بوونەوە
کاتێ کە تەم رەویەوە

خوا لەناویا بەدیار کەوت
بەدەستی پڕ لە بازی
بە کەمەندو بەڕازی
ئێمەی بۆ خۆی بردەوە

(٩)

جارێک نەبوو پێکەوە ئەو پیرو من مورید بم
جارێک نەبوو پێکەوە ئەو لوتکەو من بناربم
کاتێ کە ئەو دەبووە پیر
لە توانەوەم لە ئەودا هیچ وجودم نەدەما
کاتێ دەبووە موریدم
پیریم لەودا نەدەما کاتێ کە بنار بوایە
لوتکەم غەرقی نوور دەبوو
کاتێکیش ئەو لوتکە بوو
بنار پڕ بخور دەبوو
مەدەدی پیری بوخارا
کاتێک کە دەتوێینەوە لەنێو یەک قەترە مەیدا

www.kurdistannet.org

بۆ ئەو لوتکەو بنارە

(١٠)

من بەندەم و ئەو خودا
من خودام و ئەو بەندە
کێشەیێکی ئاڵۆزە
بریا بە بریاداران
ئەو هەر لێرانە بوایە
دەمێک من لە دڵیابام
دەمێک ئەو لە دڵ بوایە
دەمێک من بوومایە خوا
دەمێک ئەو خودا بووایە
ئێمە یەک چراو تیشکێن
جارێ ئەو فەیزی نوورە
جارێ من فەیزی نوورم
هێندە لەوم روانیوە تا بینای هەڵمژیوم
ئێستا ئێمە یەک دەورەین

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

لە سوڕانەوەی کەونا
یەک ئەشق و یەک روخسارین
یەک بوون و یەک پرسیارین

(١١)

ئەی نای
گەوهەری رۆح
دەزانی بۆ نەوات ئەوەندە غەریبە
چونکە هەموو دەنگی فیراق
لەگەڵ خاک و نیشتمانی هاوتەریبە

(١٢)

هێندە بەرز هەڵمەفڕن
جێگە نەویەکان خۆشترە
کە هەموو بچنە بەرزایی
ئەوە خاک دڵی توند دەبێ لە تەنهایی

KURDISTAN NET www.kurdistannet.org کوردستان نێت

(١٣)

خودایە من کە دەبمەوە بە خۆڵەمێش
چیم بەسەر نەمریی دایە
بۆ ئەو شەرابە شیرینە نەخۆمەوە
کە لەناو گۆزەی رۆحتایە

(١٤)

هەزاران شەو سەیری تۆم کرد
هەندێ جار ئەستێرە بووی دادەڕژای
هەندێ جاریش
شوشە عەترێکی تابان بووی
بە رووی منا دادەپژای

(١٥)

سەیرکە هەموویان گۆرانی دەچڕن
ژێر پێشیان جەستەی ئینسانە
قەدەر وایە

لە میانی مەرگ و ژیاندا
بۆ ئەبەد جەنگە بەرپایە

(١٦)

جوانی تۆ وەک شەفەقێکە
بەسەر بەهەشتەوە هەڵێ
کە من ڕێم بەرەو دۆزەخە
ئای لەو پارسەنگە سەختە

(١٧)

ئەو میحرابە جێی تۆ نییە
تۆ فریشتەی نێو مەیخانەی
بە قەترەیێ دەگەیتە خوا
کام ڕێگە زوو دەتبا بۆلای
ئەو راستەقینەیە بەخوا

کوردستان نێت
www.kurdistannet.org

(١٨)

ئەی تان و پۆی ئا ئەم کەونە
کە تۆ نەبی
عەدەم هەموانی قووت داوە
بەڵام کە هەی شەیتانێکی
ڕەنجی خودات بە باداوە

(١٩)

چەند سەختە شەو
چەند دژوارە
هەموو ساتێکی من شەو بوو
چەند دوورە ڕێ
چەند تەنهایە
هەموو تەمەنم بەسەر چوو
نەگەیمە جێ

(٢٠)

تۆ چەند ونی من ئاشکرا
تۆ تاریکی و من چلچرا
کاممان ڕاستەقینەین برا؟

(٢١)

تۆ وەک بەفری
لەناو لەپم دەتوێیتەوە
منیش وەکو ئاڵەکۆکێ
لەبن تارای سپیت ژینم بەسەر دەچێ

(٢٢)

بڕۆ وا باران دەبارێ
ئێ بەڵکو ڕۆحت تەڕ دەبێ
منیش تۆزێ دەحەسێمەوە

KURDISTAN NET
www.kurdistannet.org

(٢٣)

وا ئەو پێکەش دەخۆمەوە
با تەمەنم هەر با بیبات
سپێدە هەرچ باد ئاباد

(٢٤)

گوڵێکە دوور
بۆی دەچم دادەخرێتەوە
جێی دەهێڵم
وەک شەوبۆ دەکرێتەوە

(٢٥)

ئەو چرایە مەکوژێنەوە
تۆ لەناو رووناکی ئەوای
گۆزەی دڵی من مەشکێنە
خۆت تیا وورو خاش دەبی

(٢٦)

ئەی با ئەی با
وەرە دوور دوور هەڵمگرە
لێرە ژەنگم هەڵێناوە
دەزانم لە دووریش دەڕزیم
قەیدی چییە
نییەتی مەرگم هێناوە

(٢٧)

ناکرێ لەوبایە جێت هێڵم
دەترسم پەرشی دونیات کا
یا وون ببی لەو کێوانە
کو تۆ پەرشی دونیا ببی
دەبێ مانای ئەزەل چبی؟

(٢٨)

کە بەرەو ئاسمان هەڵدەچوی

www.kurdistannet.org

زانیم مەسیحی خۆم هەیە
کە بە پەیژەکان دابەزی
زانیم تۆ بەرەو خاچ دەچی

(٢٩)

چەند حیکمەتی خۆم هەڵڕێژم
بیرم ئەوەندە تیژ دەبێ
چەند کاژی هزرم فرێدەم
ئەوەندە ئاسۆم سوور دەبێ

(٣٠)

سەرەتا هەورێکی سپی بوو
لە سینەی ساماڵێکی زیویین
بایێ هات رایماڵی
چی نهێنی هەبوو لەبەریا دایماڵی
ئێستێکەش دڵۆپەی بارانی
لە شوێنێ هەڵناکا

ئەیەوێ پیریی خۆی جێ هێڵێ و
بچتەوە ئاسمانی جارانی

(٣١)

سەرەتا پەڕی نەرمی زمان
شەکر بوو ئەیشکان
هەنگوین بوو بە رووتا ئەیپژان
زمان بوو گۆرانی و بالۆرەی ئەچڕی
ئەوێستاش زمانە
بە گیزانی قسەی ژەهراوی
کەمەران لەت ئەکاو گەردنان ئەدڕی

(٣٢)

سەرەتا دڵ هەوێنی خورپەو
هەڵگری خەمان بوو
لە میانی من و تۆ دڵ ئاوێنەی دڵ بوو
ئەوێستاش ئەو دڵە جاڕسی ژەهری بەردەبانە

www.kurdistannet.org
KURDISTAN NET

بۆ تاوێ تروسکە نابینێ و هەر مەکۆی خەمانە

(٣٣)

سەرەتا زریکەی چەمان بوو
یا پشکۆی نێو گەروی کەمان بوو
وەلێ ئێستا ژەهری دەبانە
پەنجەران لە سینەی ئاسکان وا ئەکا
چیایان لە تەمی لوتکە ئەوروژێنێ
دەرەنجام هاواران لە لێوی زۆر ناسک ئەسێنێ

(٣٤)

سەرەتا هەر دەست بوو سۆی سارێژ ئەکردن
هەر زەبری پەنجە بوو بەدکار پێی ئەمردن
سەرەتا هەر دەست بوو کە پرچی کیژانی
لول ئەکرد
سەرەتا هەر دەست بوو
بۆ منالی بێشکە درەختی نیایی

ئێستێکەش هەر دەستە
ئەچێتە بینە قاقای گەرمی چیایی
یا ئەکرێتە پردی کۆدێتاو ریایی.

(٣٥)

سەرەتا هەر گەردن روگەی شیعرو
مەزاری دڵان بوو
هی خەناوکەی دیاری و ریسەگیای بۆندار بوو
یا ترێ خورابا لە گەردن دیار بوو
ئێستێکەش بۆ تیری شەمشێری زەمانە
گەردەنە کە بۆتە نیشانە

(٣٦)

سەرەتا شەپۆل بوو
پەڕیە سەر کەناری ئەم هەردو کێوانە
کەفر بوو بروسکێ لەتی کرد
لە قژی چەمێکا داگیرسا

کوردستان نێت
www.kurdistannet.org
KURDISTAN NET

بوبێکە ژێی تەنبور
لە پەنجەی زۆربادا داییسا.

(٣٧)

سەرەتا بریقەی روومەت بوو
روناهی ئەدایە ئەم کەونە
سەرەتا هێلانەی مراز بوو
مرازێ ئێستێکەش هەر خەونە
زەمانە نێچیری تەوێڵی دۆزیەوەو
خەرەندی هەڵکەنی

(٣٨)

سەرەتای چاو تەنها جوانی بوو ئەیبینی
هەر تەنها نێرگزی دامێنی ئاو ئەدا
سەرەتا چاو تەنها بۆ تولازو شۆخان
ئەتروکا

دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە

وەلێ ئێستا رەشی ئەو چاوە
هەر ئەڵێی بۆ گریان خوڵقاوە
ئەوەتا شاعیریش بۆ میوانی پیری ئەخەنی

کوردستان نێت
KURDISTAN NET
www.kurdistannet.org